

LTAB: No parāda maksāšanas neizbēgt

Kā liecina Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) dati, kopš 2007.gada no Garantijas fonda kopumā izmaksāti 6,8 miljoni latu, no kuriem šobrīd ir atgūti 2,2 miljoni jeb 32%. Parādu piedziņa notiek gan par tikko notikušām avārijām, gan 15 gadus vecām lietām, un pēdējos gados LTAB ir dažādojis naudas līdzekļu atgūšanas metodes, izmantojot šajā procesā ne tikai iekšējos resursus.

OCTA likums nosaka – ja ceļu satiksmes negadījums tiek izraisīts ar auto, kura īpašnieks nav apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību, tad cietušajiem nodarītie zaudējumi sākotnēji tiek atlīdzināti no OCTA Garantijas fonda, bet vēlāk ar regresa prasībām atgūti no neapdrošinātā auto īpašnieka vai vadītāja. „Vainīgajai pusei vienmēr tiek piedāvāts sākotnēji atrisināt jautājumu pirmstiesas ceļā, abpusēji vienojoties par parāda atmaksas kārtību. Tomēr, ja vainīgā puse atsakās labprātīgi atlīdzināt parādu, lieta, saskaņā ar OCTA likumu, tiek izskatīta tiesā, un šie līdzekļi tiek atgūti piespiedu kārtā, ieturot daļu no ienākumiem, vai ar tiesu izpildītāju starpniecību, apķīlājot mantu”, skaidro Juris Stengrevics.

Saskaņā ar LTAB 2011. un 2012.gadu datiem, no atgūtās summas gandrīz puse parādnieku parāda atmaksu Garantijas fondā ir veikuši labprātīgi, 28% gadījumos ir noslēgtas vienošanās par līdzekļu atmaksu noteiktā kārtībā ilgstošākā laika periodā, savukārt 24% gadījumos parāds ir atgūts jau ar zvērīnāto tiesu izpildītāju (ZTI) palīdzību. Tomēr, kā norāda LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics, kaut arī autovadītāji apzinīgāk sākuši attiekties pret parāda saistībām, cenšoties atrast veidu kā regulāri veikt maksājumus, nereti tomēr jāsastopas ar uzskatu, ka parādu piedziņa tiek attiecināta tikai uz neseniem ceļu satiksmes negadījumiem.

„Šobrīd pielietojam visus iespējamus parādu piedziņas veidus. Ar parādu piedziņu nodarbojas gan birojs, gan apdrošināšanas sabiedrības un parādu piedziņas kompānijas, kā arī pēdējā gadā esam veiksmīgi uzsākuši cedēšanu jeb parādu pārdošanu. 2012. gadā tika cedētas regresa lietas par kopējo summu 140 000 latu, bet tas ir tikai sākuma posms, un šogad plānojam cesijai pievērsties vēl aktīvāk. Visu, iepriekš pieminēto metožu kopums, kā arī mūsu kā Garantijas fonda administratora intensīvāka darbība līdzekļu atgūšanā, ļāvuši aktivizēt darbību regresa prasību jomā. Tāpēc gribētu uzsvērt, ka parādi netiek *norakstīti*, un, piemēram, 2012. gadā regresa kārtībā ir atgūti līdzekļi pat par 1997. gadā izmaksātajām apdrošināšanas atlīdzībām no Garantijas fonda. Tādējādi varu apgalvot, ka tiem autoīpašniekiem, kas bez OCTA piedalās satiksmē un izraisa CSNg, zaudējumi, kas nodarīti citām personām, jebkurā gadījumā būs jāatlīdzina no savas kabatas. Un tas, vai būs jāmaksā tikai parāda pamatsumma, jeb arī vēl parādu piedziņas un tiesu izdevumi, paliek paša parādnieka ziņā” informē Juris Stengrevics.

Saskaņā ar OCTA likumu arī apdrošinātājs ir tiesīgs vērsties ar regresa prasību pret transportlīdzekļa īpašnieku vai vadītāju gadījumā, ja CSNg izraisīts, vadot transportlīdzekli alkohola reibumā, pēc CSNg tiek atstāta notikuma vieta vai transportlīdzeklis atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem laikposmā no 1.decembra līdz 1.martam nav bijis aprīkots ar riepām, kas paredzētas braukšanai ziemas apstākļos, vai transportlīdzeklī nav noteiktajā kārtībā izdarīta valsts tehniskā apskate un CSNg nodarītajam zaudējumam ir cēlonisks sakars ar transportlīdzekļa tehnisko stāvokli.

Informāciju sagatavoja:
LTAB sabiedrisko attiecību konsultante
Inese Lukaševska
Tālrunis: +371 25809161
E-pasts: Inese@olsen.lv